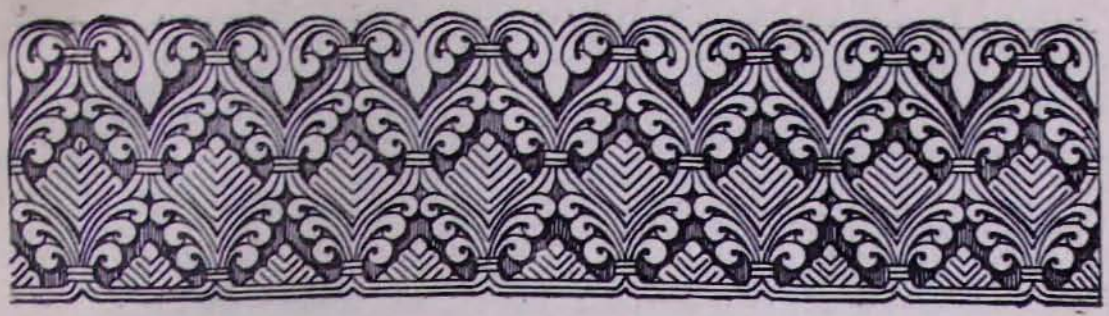

ԳԵՐԱԳՈՒՅՆ ՀՈԳԵՎՈՐ ԽՈՐՀՐԴԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆԸ ԱՏՐՊԱՏԱԿԱՆԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ՆԱՄԱԿԻՆ

ԱՏՐՊԱՏԱԿԱՆԻ ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՎԱՐԺԱՆ ԹԵՄԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻՆ, ԵՎ, ԹԵՄԱԿԱՆ ՊԱՏԳԱՄԱՎՈՐԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻՆ

ԹԱՎՐԻԶ

Մեծարգո տիա՛ր.

Ստացանք բեմական խորհրդիդ սույն թվականի հուլիս 24-ի գրությունը ուղղված Նորին Ս. Օծություն Վազգեն Ա Սրբազնագույն Կաթողիկոսին, ինչպես և Անթիլիասի աթոռակալ Տ. Զարեհ եպիսկոպոս Փայասլյանին ուղղված դիմումնագրի պատճենը: Դրում եք, թե բեմական պատգամավորական ժողովը իր հուլիս 12-ի նիստում որոշել է «դադարեցնել Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի հետ ունեցած իր ձևական կապը և թեմը դնել Մեծի Տանն Կիլիկիո Ս. Աթոռի հովանու ներքո»:

Մայր Աթոռի համար որքան ծանր էր ու վշտալի Թեհրանի թեմի նույնանման փորձը, իբրև եկեղեցական ծրագրի իրագործման առաջին քայլ, նույնքան անհիմն ու ցավալի է Ատրպատականի պարագան:

Նորին Վեհափառություն Վազգեն Ա Սրբազնագույն Կաթողիկոսի և Ս. Էջմիածնի Դերագույն Հոգևոր Խորհրդի անունից, այսու լիազորված ենք Ձեր համակի առթիվ հայտարարելու ի գիտություն բեմական խորհրդիդ, բեմական պատգամավորական ժողովիդ և Ատրպատականի համայն հայ հավատացյալ ժողովրդին հետևյալը.

1) Միանգամայն անհիմն ու ոչ հշմարիտ է այն հայտարարությունը, թե Ատրպատականի բեմի և Մայր Աթոռի միջև սոսկ ձևական կապ է եղել: Վերջին երեք տարում մեր և Ատրպատականի թեմի միջև կապը եղել է սերտ և բնականոն: Այդ մասին կարող է վկայել առաջնորդական փոխանորդ արժանապատիվ Տ. Կարապետ ավագ քահանա Մանուկյանը, որի հետ Մայր Աթոռս միշտ էլ պահպանել է կանոնավոր հարաբերություն: Ատրպատականի բեմի և Մայր Աթոռի փոխհարաբերություններն ներկայիս գրեթե նույնն են, ինչ որ անցյալ որևէ ժամանակաշրջանում: Եվ նույնքան և նույնպիսի փաստական ապացույցներ կարող ենք բերել այդ ուղղությամբ, ինչպիսի հիմնավորված փաստական ապացույցներ նշեցինք Թեհրանի բեմի պարագային մեր սույն թվականի մայիս 2 թվակիր պաշտոնագրով:

2) Իբրև հիմնական միջոց բեմի եկեղեցական գործերի վճռական բարելավման, Մայր Աթոռը բազմիցս առաջարկել է Ատրպատականի բեմական խորհրդին՝ լուծել բեմական առաջնորդի հարցը՝ Իրանի կառավարության 1949 թվականի որոշման ոգով, իր կողմից խոստանալով ամեն աջակցություն այդ հարցում, սակայն բեմական խորհուրդը միշտ անտարբեր է մնացել:

3) Մայր Աթոռը հակականոնական և չեղյալ է համարում Ատրպատականի բեմական պատգամավորական ժողովի հուլիս 12-ի որոշումը, որը հակառակ

է Ատրպատականի հավատացյալ ժողովրդի և հոգևորականության կամքին ու հոգևոր-ազգային շահերին:

4) Իրանի հայրապետական երեք բեմերն էլ, այդ թվում նաև Ատրպատականի բեմը, իր եկեղեցիներով ու հավատացյալ ժողովրդով եղել են, կան և եմնան Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի հոգևոր իշխանության ներքո և կանոնական-իրավական, մեր ազգային ավանդությունների ու պատմական իրավասության տեսակետից ոչ մի մարմին իրավունք չունի Հայաստանյայց եկեղեցիներն ու հավատացյալները բաժանելու իրենց դարավոր Մայր կենտրոն Ս. Էջմիածնից:

Ելնելով այս ամենից և բելադրված Ազգի ու մեր Ս. եկեղեցու շահերից, այսու վեհափառ Հայրապետի և Դերազույն Հոգևոր Խորհրդի անունից դիմում ենք պատվարժան բեմական խորհրդին և Ձեր միջոցով բեմի պատգամավորական ժողովին՝ հետ առնել Մայր Աթոռից բաժանվելու հակաօրինական, անբնական և անտեղի որոշումը և շարունակել ավանդական հարաբերությունները, որոնք մինչև այժմ գոյություն են ունեցել Մայր Աթոռի և Ատրպատականի բեմական իշխանությունների ու եկեղեցիների միջև դարեր շարունակ. Իրանական պետության բարյացակամ հովանու ներքև:

Հանձնեք ընդունել Նորին Վեհափառության հայրապետական օրհնությունը և լավագույն բարեմաղթությունները Ձեր բոլորիդ հաջողության և բեմական գործոց հաջողության համար:

ՍԱՀԱԿ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

Ատենապետ ԴԻՊԼԱԴՈՍՅԱՆ ՀՈԳԵՎՈՐ ԽՈՐՀՐԴԻ

Ս. Էջմիածին, 1 սեպտեմբերի 1958 թ.

ԱՄԵՆԱՑՆ ՀԱՑՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ՆՈՐԻՆ ՍՈՒՐԲ ՕԾՈՒԹՅՈՒՆ Տ. Տ. ՎԱՉԳԵՆ Ա.

Ի Ս. ԷՋՄԻԱԾԻՆ

Վեհափառ Տե՛ր.

Այսու պարտք ենք համարում խոնարհաբար հաղորդելու Ձերդ Վեհափառության, որ բեմիս պատգամավորական ժողովը և բեմական խորհուրդը իրենց սույն թվի հուլիս 12-ի միացյալ լիագումար նիստում, հոգևոր դասի զգալի պակասը և այդ լրացնելու ուղղությամբ բեմական խորհրդի Ս. Էջմիածնի միջոցով Ս. Երուսաղեմում տարած աշխատանքների ապարդյուն մնալու դրությունը ու ստեղծված բացառիկ պայմանները, որով բեմիս եկեղեցիներ անշքանում են և ժողովրդի կրոնական ու հոգևոր կարիքները չեն բավարարվում ուստի ելնելով այս կացությունից ժողովը միաձայնությամբ որոշեց դադարեցնել Ս. Էջմիածնի Մայր Աթոռի հետ իր ձևական կապը և բեմը դնել Մեծի Տանն Կիլիկիո Ս. Աթոռի հովանու ներքո, որով ներկա ստեղծված բացառիկ պայմաններում հնարավոր կլինի վերակազմել և բարելավել ստեղծված անմխիթար վիճակը:

Ներփակ ուղարկում ենք Ձերդ Վեհափառության Մեծի Տանն Կիլիկիո նորին Ս. Օծություն Տ. Տ. Զարեհ Ա կաթողիկոսին ուղղված մեր դիմումնագրի պատճենը:

Որդիական խոնարհությամբ մատչիմ ի համբույր Ձերդ Վեհափառության Ս. Աջույն:

Հարգանքներով՝

ԱՏՐՊԱՏԱԿԱՆԻ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ

Ատենապետ՝ ՀԱՅԿ ՍՏԵՓԱՆՅԱՆ

Քարտուղար՝ ՎԱՐԴԳԵՍ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ
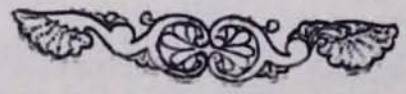
Թավրիզ, 24 հուլիսի 1958 թ., N 268